

Toelichting op monitoring NVZ-verklaring Versterken Arbeidsmarkt Zorg II (2024-2026)

Monitoring

In het belang van de benodigde gezamenlijke inspanning ten aanzien van een goedwerkende arbeidsmarkt is deelname door de leden van de NVZ aan de Verklaring VAZ II niet vrijblijvend. Daarvoor zal de monitoring van de afspraken ten minste éénmaal per jaar in de Algemene Ledenvergadering worden geagendeerd.

Pas-toe-of-leg-uit

1/6

Bij de Verklaring VAZ I is destijds overeengekomen dat leden gebruik kunnen maken van het 'pas-toe-of-leg-uit' principe om eventueel afwijkende ambitieniveaus af te spreken in de regio, op basis van de ontwikkelingen of knelpunten die er spelen. Ook in de Verklaring VAZ II blijft het 'pas-toe-of-leg-uit' principe van toepassing. De NVZ-monitor wordt daar dan op aangepast. Een afwijkend ambitieniveau dient met onderbouwing aan de NVZ te worden aangeleverd, via Arbeidsmarkt@nvz-ziekenhuizen.nl.

Afspraak 1: 10% meer stageplaatsen in schooljaar 2023/2024, 2024/2025 en 2025/2026 t.o.v. 2019/2020

De ontwikkeling van het aantal stageplaatsen wordt voorlopig gemonitord o.b.v. cijfers van het Stagefonds, zoals beschikbaar gesteld door het ministerie van VWS. De wijze van monitoring kan worden beïnvloed door eventuele nieuwe afspraken rond het financieel instrumentarium van het VWS programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg. Indien de monitoring wijzigt, wordt u daarover geïnformeerd. Door Stagefondscijfers te gebruiken vallen stages waarvoor geen subsidie wordt aangevraagd buiten de telling. Omdat het aanbieden van voldoende stageplaatsen een regionale opgave is, wordt de ontwikkeling van het stageaanbod per RegioPlus-arbeidsmarktregio bijgehouden. Het is aan de algemene en categorale ziekenhuizen om in de regio gezamenlijk te bepalen welke instelling welke inspanningen levert. De monitoring vindt plaats op regionaal niveau waarbij naar fte, en niet naar aantallen stages, wordt gekeken. Tevens is het aan de instellingen in de regio om te bepalen voor welke opleidingen meer stageplaatsen nodig zijn. De voortgang van de monitoring vindt plaats aan de hand van het totale stageaanbod in de regio en niet aan de hand van afzonderlijke opleidingen. Er wordt dus geen onderscheid naar verschillende opleidingen gemaakt.

De basisafspraken bevat een 10%-norm. Die heeft betrekking op de schooljaren 2023/2024, 2024/2025 en 2025/2026 t.o.v. 2019/2020, het laatste schooljaar dat voor de uitbraak van de coronapandemie begonnen is. In schooljaar 2019/2020 was het landelijk aantal stageplaatsen bijna 6.400. Dat moeten er minstens ruim 7.000 worden.

De hoogte van het stagetekort verschilt niet alleen per opleiding maar ook per regio. Derhalve kan van de 10%-norm gemotiveerd worden afgeweken door afspraken, die bij het regionale stagetekort passen. Het kan om een lager, maar ook om een hoger ambitieniveau gaan. Belangrijk is dat het aanbod in de regio goed afgestemd wordt op de vraag vanuit de onderwijsinstellingen en de prognose van instromende studenten in het beroeps- en hoger onderwijs. Een afwijkend ambitieniveau dient met onderbouwing aan de NVZ aangeleverd te worden (Arbeidsmarkt@nvz-ziekenhuizen.nl). De monitor wordt daar dan op aangepast. Waar de NVZ niet over een afwijkend en onderbouwd ambitieniveau beschikt wordt in de monitoring uitgegaan van de 10%-norm.

Het stageaanbod dat in aanmerking komt voor subsidiëring zal naar verwachting telkens na afloop van het schooljaar in januari bekend zijn. Het gaat dan niet om beschikkingen, maar om de stages welke voldoen aan de criteria om in aanmerking te komen voor de subsidieregeling.

- In januari 2025 wordt voor elk van de 28 arbeidsmarktregio's gekeken of voor het schooljaar 2023/2024 de 10%-norm, dan wel de eigen regionale ambitie, is gehaald.
- In januari 2026 wordt gekeken welke regio's de norm of de eigen ambitie in 2024/2025 al dan niet hebben gehaald.
- In januari 2026 voor 2024/2025 en januari 2027 voor 2025/2026.

2/6 *Stageplaatsen in fte per arbeidsmarktregio, schooljaar 19/20, 20/21 en 21/22*

Arbeidsmarktregio	2019/2020	2020/2021	2021/2022*
Achterhoek	64	67	65
Amersfoort e.o.	88	71	88
Amstelland, Kennemerland en Meerlanden	353	364	353
Amsterdam	242	246	226
Drenthe	433	408	400
Flevoland	47	62	57
Friesland	289	381	364
Gooi- en Vechtstreek	80	84	80
Groningen	388	182	349
Haaglanden	200	422	228
IJssel-Vecht	335	337	320
Midden-Brabant	224	265	256
Midden-Gelderland	208	209	227
Noord- en Midden-Limburg	130	149	176
Noord-Holland Noord	82	205	78
Noordoost-Brabant	233	258	253
Noordwest-Veluwe en Stedendriehoek	191	206	190
Rijnmond	497	614	528
Rijnstreek	189	212	196
Twente	137	143	156
Utrecht e.o.	261	264	262
West-Brabant	253	257	265
Zaanstreek en Waterland	60	71	63
Zeeland	179	241	224
Zuid-Holland Zuid	297	318	325
Zuid-Limburg	361	367	318
Zuidoost-Brabant	407	413	407
Zuid-West Gelderland	153	152	155
Nederland	6.381	6.968	6.610

* Voorlopige cijfers

Afspraak 2: 10% meer behoud in 2024, 2025 en 2026 t.o.v. 2019

3/6 De ontwikkeling van het behoud wordt o.b.v. uitstroomcijfers van het Arbeidsmarktprogramma Zorg en Welzijn (AZW) gemonitord. AZW biedt volgens ons de meest passende databron om deze afspraak te monitoren. Het gaat daarbij om aantallen die het CBS op basis van een koppeling van diverse microbestanden per kwartaal in kaart brengt. Voor een benadering van het jaarcijfer dient telkens het laatste kwartaal te worden gebruikt, omdat de kwartaalcijfers voortschrijdende jaarcijfers zijn. De gegevens zijn beschikbaar voor de branche 'ziekenhuizen en overige medisch specialistische zorg', bestaand uit algemene en categorale ziekenhuizen en praktijken van medisch specialisten en medische dagbehandelcentra. Qua werkgelegenheid valt circa 9% niet onder een algemeen of categoriaal ziekenhuis aangesloten bij de NVZ. De uitstroomcijfers hebben uitsluitend betrekking op werknemers, niet op zelfstandigen, en er wordt geen onderscheid gemaakt naar functies of beroepen. Mogelijk kan dat onderscheid in de toekomst wel gemaakt worden. Gemonitord wordt de uitstroom naar de volgende bestemmingen: een sector buiten Zorg en Welzijn (incl. kinderopvang), uitkering (ww, bijstand en arbeidsongeschiktheid), zelfstandigheid en inactiviteit. Uitstroom naar een andere branche binnen Zorg en Welzijn en naar pensioen wordt niet als ongewenst gezien en valt daarom buiten de reikwijdte van deze afspraak. Ondanks dat iedere instelling aan de slag kan met het vergroten van het behoud, wordt op geaggregeerd niveau, namelijk op het niveau van de 28 arbeidsmarktregio's, gemonitord.

De basisafspraken bevat een 10%-norm; 10% meer behoud betekent 10% minder uitstroom in de kalenderjaren 2024, 2025 en 2026 t.o.v. 2019. Landelijk gezien zijn er in 2019 ruim 12.900 werknemers uit de branche naar een sector buiten Zorg en Welzijn, naar uitkering, zelfstandigheid of inactiviteit uitgestroomd. Bij toepassingen van de 10%-norm mogen dat er in 2024, 2025 en 2026 niet meer dan 11.600 zijn.

De volledige cijfers van het laatste kwartaal van een jaar komen met een vertraging van ruim een jaar beschikbaar. Naar verwachting publiceert het CBS in februari 2026 de uitgesplitste cijfers over 2024, 2027 over 2025 en in februari 2028 de uitgesplitste cijfers over 2026.

- Begin 2026 voor elk van de 28 arbeidsmarktregio's gekeken of in 2024 de 10%-norm is gehaald.
- Begin 2027 wordt gekeken welke regio's de norm in 2025 al dan niet hebben gehaald.
- Begin 2028 welke regio's de norm in 2026 hebben gehaald.

Uitstroom van het aantal werknemers in de sector ziekenhuizen en overige medisch specialistische zorg, naar uitstroombestemming, 2010-2022

Jaar	Uitstroom naar andere Z&W-branche	Uitstroom naar pensioen	Ongewenste uitstroom*	Totaal
2010	8.570	1.680	11.770	22.020
2011	10.200	1.990	12.280	24.470
2012	8.360	2.200	12.140	22.700
4/6 2013	9.230	2.260	12.780	24.270
2014	7.290	2.180	12.200	21.670
2015	10.820	2.610	12.460	25.890
2016	8.780	2.530	11.880	23.190
2017	9.270	2.700	12.810	24.780
2018	13.460	2.880	13.990	30.330
2019	11.250	2.640	12.860	26.750
2020	9.140	3.240	11.360	23.740
2021	13.070	3.520	13.610	30.200
2022	9.870	3.390	14.940	28.200
Afspraak: 10% minder dan 2019			11.574	

* Uitstroom naar een sector buiten Zorg en Welzijn, uitkering, zelfstandig en inactief. Dit is de voor de afspraak relevante uitstroom.

Ongewenste uitstroom uit de sector ziekenhuizen per arbeidsmarktregio, 2015-2022, indexcijfers (2019=100)

Arbeidsmarktregio	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Achterhoek	92	131	123	92	100	123	138	138
Amersfoort en omgeving	100	100	100	95	100	100	124	133
Amstelland, Kennemerland en Meerlanden	87	96	133	124	100	83	104	111
Amsterdam	98	101	99	142	100	93	104	112
Drenthe	106	109	109	114	100	117	126	123
Flevoland	85	77	88	223	100	77	115	127
Friesland	105	97	91	118	100	57	68	69
Gooi- en Vechtstreek	100	76	118	124	100	100	82	153
Groningen	97	95	100	111	100	108	108	108
Haaglanden en Nieuwe Waterweg N.	96	91	91	103	100	85	111	131
Midden-Brabant	119	108	115	135	100	127	115	146
Midden-Gelderland	74	76	67	69	100	69	81	98
Noord- en Midden-Limburg	108	89	97	92	100	97	127	132
Noord-Holland Noord	82	76	137	100	100	84	100	126
Noordoost-Brabant	82	79	89	92	100	87	113	129

	Regio Zwolle	136	103	94	115	100	79	115	121
	Rijn Gouwe	79	81	94	106	100	88	112	127
	Rijnmond	76	85	84	92	100	83	122	128
	Stedendriehoek & Noord- Veluwe	87	108	97	105	100	89	100	126
	Twente	102	90	131	107	100	88	98	112
	Utrecht en omgeving	90	90	94	105	100	99	115	123
	West-Brabant	71	71	90	94	100	77	104	106
	Zaanstreek en Waterland	61	74	96	122	100	70	100	113
5/6	Zeeland	237	147	153	158	100	111	137	137
	Zuid-Holland Zuid	128	85	102	91	100	87	93	57
	Zuid-Limburg	163	93	128	116	100	116	135	177
	Zuidoost-Brabant	84	88	87	96	100	91	94	115
	Zuid-West Gelderland	89	96	100	104	100	81	96	104
	Nederland	92	131	123	92	100	123	138	138

Afspraak 3: Regionaal opleiden conform FZO-ramingen in 2024, 2025 en 2026

De ontwikkeling van de instroom in FZO-opleidingen wordt per opleiding o.b.v. cijfers van het CZO gemonitord en afgezet tegen de telkens meest actuele raming van het Capaciteitsorgaan. Als het Capaciteitsorgaan meerdere instroomadviezen (b.v. demografisch en expert scenario) geeft, wordt uitgegaan van tenminste het laagste advies. In de FZO-regio's kan worden gekozen of het demografische scenario of het experts scenario leidend is. De aanpassing van het opleidingsstelsel en uitbreiding van het FZO zal zijn weerslag in de monitor vinden. De ontwikkeling van de instroom, de instroomadviezen, en daarmee de opleidingsopgave, wordt per FZO-regio gevolgd. Het is aan de opleidingsziekenhuizen en UMC's om in de regio gezamenlijk te bepalen welke instelling welke inspanningen levert.

De basisafspraken is om in 2024, 2025 en 2026 conform FZO-raming op te leiden. De ramingen worden per opleiding en FZO-regio opgesteld.

Het Capaciteitsorgaan voert jaarlijks een FZO-raming uit, waarbij in ieder tweede jaar een officiële raming gepubliceerd wordt. In de regio kunnen opleidingsinstellingen na iedere zomer op basis van de ramingsuitkomsten afspraken voor het najaar en/of het volgende jaar maken. Wij gaan steeds uit van de raming van het jaar vóór het instroomjaar. De instroom in FZO-opleidingen wordt dagelijks door het CZO bijgewerkt. De aantallen zijn over het algemeen na een periode van circa twee maanden voldoende betrouwbaar.

- In maart 2025 wordt voor elk van de 9 FZO-regio's per opleiding gekeken of in 2024 de raming uit 2023 is gehaald.
- In maart 2026 wordt gekeken of in 2025 de tussenraming uit 2024 is gehaald.
- In maart 2027 wordt gekeken of in 2026 de tussenraming uit 2025 is gehaald.

Instroomadvies (demografisch scenario) 2021 en 2022 en realisatiegraden 2022 en 2023

FZO-regio	Instroomadvies (dem.)		Realisatiegraad*	
	2021	2022	2022	2023
Den Haag - Leiden	381	427	82%	
Limburg	202	228	69%	
Nijmegen	283	319	78%	
Noord Brabant	389	391	80%	
Noord Nederland	365	421	89%	
6/6 Noordwest Nederland	736	757	62%	
SR(ijmond)Z	470	594	81%	
Utrecht	467	487	64%	
Zwolle/Twente/Achterhoek/Stedendriehoek	320	365	76%	
Nederland	3.636	4.014	74%	

* Deze realisatiegraad geeft de verhouding tussen de daadwerkelijke instroom en het laagste instroomadvies weer. Instroom boven het advies wordt niet meegeteld.